

Postanowienie z dnia 14 września 2007 r.

III SPP 35/07

W trybie rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania toczącego się przed sądem drugiej instancji, nie może być poddana ocenie prawidłowość postanowienia tego sądu, jeżeli ocena ta musiałaby przesądzić o sposobie rozstrzygnięcia rozpatrywanego środka zaskarżenia (art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, Dz.U. Nr 179, poz. 1843).

Przewodniczący SSN Krystyna Bednarczyk (sprawozdawca), Sędziowie SN: Zbigniew Hajn, Romualda Spyt.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 września 2007 r. sprawy ze skargi Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej [...] w W. na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w Gdańsku [...]

o d d a l i ł skargę.

U z a s a d n i e

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa [...] w W. wniosła skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku w sprawie z jej powództwa przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej w S. o ustalenie nieważności uchwały. Skarga dotyczy przewlekłości postępowania w rozpoznawaniu przez Sąd Apelacyjny zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 19 grudnia 2006 r. odmawiające odrzucenia pozwu, które to żądanie zgłosiła pozwana powołując się na zapis na sąd polubowny. Zażalenie to zostało złożone w dniu 25 stycznia 2007 r. Postanowieniem z dnia 14 marca 2007 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. do czasu zakończenia postępowania w innej sprawie cywilnej między tymi samymi stronami o uchylenie zapisu na sąd polubowny. Postanowie-

niem z dnia 20 czerwca 2007 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek powódki o podjęcie zawieszono postępowania złożony 4 czerwca 2007 r.

Uzasadniając skargę skarżąca podniosła, że bezpodstawne zawieszenie postępowania skutkuje przewlekłością postępowania. Zdaniem skarżącej postępowanie w sprawie uchylenia zapisu na sąd polubowny nie wpłynie na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie. Nawet oddalenie powództwa o uchylenie zapisu nie może powodować odrzucenia pozwu, albowiem przedmiot postępowania niniejszej sprawie nie jest objęty zapisem na sąd polubowny. W dalszej części uzasadnienia skarżąca przedstawiła obszerną argumentację mającą wykazać, że ustalenie nieważności uchwały zarządu spółdzielni nie może być przedmiotem ugody sądowej, nie może być zatem poddane pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843) stanowi, że strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgodnie z art. 2 ust. 2 tej ustawy dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd. Co do terminowości podjętych przez Sąd Apelacyjny przy rozpoznawaniu zażalenia czynności nie można mieć zastrzeżeń, gdyż termin, który upłynął od przedstawienia zażalenia przez Sąd pierwszej instancji do wyznaczenia posiedzenia należy uznać za rozsądny. W skardze wniesionej w dniu 4 lipca 2007 r. skarżąca kwestionuje prawidłowość zawieszenia postępowania. Ta nieprawidłowa zdaniem skarżącej czynność spowodowała, że do chwili wniesienia skargi zażalenie nie zostało rozpoznane.

Zawieszenie postępowania można uznać za nieprawidłowe, jeżeli nie ma podstawy prawnej do wydania postanowienia w tym przedmiocie. W niniejszej sprawie podstawą prawną był przepis art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., który stanowi, że sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku toczącego się postępowania cywilnego. Sąd uznał, że rozstrzygnięcie zażalenia zależy

od wyniku postępowania w sprawie o uchylenie zapisu na sąd polubowny. Przedmiotem zażalenia było zakwestionowanie prawidłowości postanowienia odmawiającego odrzucenia pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 4 k.p.c., który stanowi, że sąd odrzuci pozew, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy należy do sądu polubownego. Sąd pierwszej instancji uznał, że rozstrzygnięcie niniejszej sprawy nie należy do sądu polubownego, a Sąd Apelacyjny miał rozstrzygnąć czy postanowienie to jest prawidłowe, czy też pozew podlega odrzuceniu.

W trybie rozpoznawania skargi na przewlekłość postępowania toczącego się przed sądem drugiej instancji rozpoznającym środek zaskarżenia nie może być poddana ocenie prawidłowość wydanego w toku postępowania postanowienia, jeżeli ocena ta musiałaby przesądzić o sposobie rozstrzygnięcia tego środka. Gdyby został podzielony zarzut skarżącej, że postanowienie o zawieszeniu postępowania nie powinno być wydane, należałoby uznać, że zapis na sąd polubowny nie ma zastosowania w niniejszej sprawie. Konsekwencją tego byłoby uznanie, że skoro pozew nie podlegał odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 4 k.p.c. zażalenie powinno być oddalone. Stwierdzenie przewlekłości postępowania ma na celu przyspieszenie postępowania przez zdyscyplinowanie sądu niższej instancji do podjęcia czynności. W żadnym razie orzeczenie wydane po rozpoznaniu skargi nie może sugerować sądowi niższej instancji treści rozstrzygnięcia. Wynika to z treści art. 12 ust. 3 powołanej ustawy, zgodnie z którym zalecenia co do podjęcia odpowiednich czynności nie mogą wkraczać w zakres oceny faktycznej i prawnej sprawy. Jeżeli w niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny uznał, że istnieje możliwość uchylenia zaskarżonego postanowienia i odrzucenia pozwu, musiał zawiesić postępowanie do czasu zakończenia postępowania o uchylenie zapisu na sąd polubowny, gdyż w razie uwzględnienia tego żądania pozew nie mógłby być odrzucony. Prawidłowość tej oceny nie podlega kontroli w drodze rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania. Postanowienia o zawieszeniu postępowania i o odmowie podjęcia zawieszzonego postępowania są zaskarżalne, jeżeli zostały wydane w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji (art. 394 § 1 pkt 6 k.p.c.). Na postanowienia w tym przedmiocie wydane przez sąd drugiej instancji nie przysługuje zażalenie (art. 394¹ § 2 k.p.c.). Skoro ustawodawca uznał te ostatnie postanowienia za niezaskarżalne, instytucja skargi o stwierdzenie przewlekłości postępowania nie może zastępować środka zaskarżenia.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 powołanej ustawy oddalił skargę.

